

Persbericht

17 juni 2015

Cft in jaarverslag: terughoudend zijn met aangaan nieuwe leningen

Willemstad/Philipsburg – Terughoudendheid is geboden bij het aangaan van nieuwe leningen. Deze waarschuwing geeft het College financieel toezicht (Cft) in zijn jaarverslag over 2014. 'De overheidsfinanciën van Aruba zijn de afgelopen periode in een snel tempo verslechterd, terwijl Curaçao en Sint Maarten vanuit een relatief gezonde uitgangssituatie ruimte hadden om te investeren' aldus voorzitter Age Bakker in het voorwoord. 'Ook al is de schuld van Curaçao en Sint Maarten zowel historisch als internationaal laag, blijft het zaak om deze voorwaarde voor economische groei te koesteren'.

Economische ontwikkeling

In het jaarverslag geeft het Cft een beeld van het aarzelende herstel van de wereldeconomie na de financiële crisis en de crisis in het Eurogebied. Aruba en Sint Maarten hebben in 2014 weer groei gekend, al was de economische ontwikkeling met respectievelijk 1 en 1½% nog voorzichtig. De economie van Curaçao is voor het derde achtereenvolgende jaar gekrompen, maar er tekent zich wel een omslag af naar licht positieve groei vanaf het derde kwartaal 2014. Op alle drie de landen neemt de druk van de vergrijzing ondertussen toe. Structurele hervormingen zijn noodzakelijk om de economie weer op gang te brengen. Minder regelgeving, meer marktwerking en een flexibeler arbeidsmarkt staan daarin centraal. Voor wat betreft de openbare lichamen constateert het Cft dat er veel geïnvesteerd wordt in onderwijs en gezondheidszorg. De economische ontwikkeling blijft op deze eilanden echter zwak. Positief is wel dat na jaren van sterk stijgende prijzen, de inflatie sinds 2014 onder controle is.

Tekort en schuld

Alle landen hebben 2014 afgesloten met een tekort op de totale begroting, inclusief sociale fondsen en kapitaalinvesteringen. In Curaçao werd dit vooral veroorzaakt door aanhoudende tekorten bij de SVB die gedekt zijn door in te teren op het schommelfonds en door omvangrijke investeringen in vooral het nieuwe ziekenhuis. In Aruba door een hoogblijvende overheidsconsumptie, maar ook door een eenmalige storting aan het pensioenfonds en in Sint Maarten door aanhoudend lage belastingontvangsten, en door verschillende investeringsprojecten en de aanschaf van het nieuwe overheidsgebouw.

Per saldo leiden te tekorten in alle landen tot stijgende schuldquotes. De schuld van Curaçao heeft de internationaal aanvaardbaar geachte grens van 40% BBP bereikt, vooral als gevolg van een eenmalige grote investering in de bouw van het nieuwe ziekenhuis; de schuld van Sint Maarten ligt daar iets onder. Voor beide landen geldt dat de ruimte voor nieuwe leningen dus beperkt is en in verhouding gezien moet worden met de economische groei, om de schuldverhouding beheersbaar te houden. Aruba heeft in 2014 de 80% grens overschreden en zelfs als de afgesproken doelstellingen gerealiseerd worden zal de schuld op de korte termijn nog verder groeien voordat tegen het einde van dit decennium een voorzichtige daling ingezet wordt; daarmee kan niet langer meer gesproken worden van houdbare overheidsfinanciën.

Toezicht

In het jaarverslag geeft het Cft een uitgebreide analyse over de verschillende manieren waarop toezicht vormgegeven kan worden. Opvallend is dat in veel landen enigerlei vorm van onafhankelijk financieel toezicht actueel is. Wil een toezichtsorgaan kunnen functioneren, dan is het nodig dat het een breed draagvlak moet hebben en dus op basis van consensus tot stand moet zijn gekomen. Het orgaan moet echt onafhankelijk zijn en professioneel, maar geen overlap hebben met andere organen zoals bijvoorbeeld accountants. Tot slot is transparantie van groot belang voor het slagen van toezicht. Waarin het Cft zich onderscheidt van andere vormen van toezicht is dat het zich niet alleen op de advisering ten aanzien van de begroting richt, maar ook op de monitoring van de uitvoering ervan. Daarin ligt een belangrijke meerwaarde aangezien de ervaring leert dat tekorten en schulden vooral ontstaan door een onvolkomen begrotingsuitvoering.

[Einde Persbericht]

Fotobijschrift:

In zijn jaarverslag waarschuwt Cft voor te hoge schulden.

Noot voor de redactie – niet voor publicatie Contactpersoon Cft:

Secretariaat College financieel toezicht
Kees van Nieuwamerongen - Secretaris
Telefoon (+5999) 461-9081 / (+5999) 461-9082 / (+5999) 461-9084
Email info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Perscontacten:

Jefka Alberto
Telefoon (+5999) 512-6861

Komunikado

17 di yüni 2015

Cft den relato anual: sea kouteloso pa hasi fianlanan nobo

Willemstad/Philipsburg – Mester ta kouteloso pa hasi fianlanan nobo. E atvertensia aki Kolegio di supervishon finansiero (College financieel toezicht - Cft) ta duna den su relato anual di 2014. 'Finansa públiko di Aruba a deteriorá lihé den e periodo tras di lomba, miéntras ku Kòrsou i Sint Maarten tabatin espasio pa invertí, saliendo for di un situashon relativamente sano' segun presidente Age Bakker den e prólogo. 'Apesar ku e debe di Kòrsou i Sint Maarten, mirá for di tantu un punto di bista históriko komo internashonal, ta abou, ta keda nesesario pa kuida e kondishon pa desaroyo ekonómiko'.

Desaroyo ekonómiko

Den e relato anual Cft ta duna un bista di e rekuperashon basilante di ekonomia mundial despues di e krisis finansiero i e krisis den e teritorio Europeo. Na 2014 Aruba i Sint Maarten a bolbe konosé un kresementu, ounke e desaroyo ekonómiko tabata kuidadoso ainda ku respektivamente 1 i 1½%. E ekonomia di Kòrsou a krem pa tres aña konsekutibo, pero ta parse ku for di e di tres kuartal di 2014 ta bini un kambio un poko positivo. Den tur tres e paisnan e preshon di envehesimentu mientrastantu ta oumentá. Reformanan struktural ta nesesario pa por pone e ekonomia drej atrobe. Méno regulashon, mas funshonamentu di merkado i un merkado laboral mas fleksibel ta pará sentral den esaki. Pa loke ta trata e entidatnan públiko, Cft a konstatá ku ta invertí hopi den enseñansa i salubridat. Sinembargo e desaroyo ekonómiko riba e islanan aki ta keda suak. Positivo si ta, ku despues di añanan ku preisnan ta subi hopi, for di 2014 e inflashon ta bou di kòntrol.

Défisit i debe

Tur pais sera 2014 ku un défisit riba e presupuesto total, inkluso fondonan sosial i invershonnan di kapital. Na Kòrsou esaki tabata okashoná speshalmente pa défisitnan kontinuo serka SVB ku a kubri dor di usa fondo di e 'schommelfonds' i dor di invershonnan amplio, speshalmente den e hospital nobo. Na Aruba dor di konsumo di gobièrnu kual a keda haltu, pero tambe dor di un depósito di un solo biaha den e fondo di penshun, i na Sint Maarten dor di entradanan di impuesto ku kontinuamente a keda abou, i dor di e diferente proyektonan di invershon i kompra di e edifisio nobo di gobièrnu.

Komo resultado e défisitnan den tur e paisnan ta kondusí na kuotanan di debe ku ta subi. E debe di Kòrsou a yega e límite konsiderá internashonal aseptabel di 40% di Produkto Nashonal Bruto, prinsipalmente komo konsekuensia di un invershon grandi di un solo biaha den konstrukshon di e hospital nobo; e debe di Sint Maarten ta djis un poko méno ku esaki. Pa ámbos pais e espasio pa debenan nobo pues ta limitá, i mester mira esaki den proporshon ku e desaroyo ekonómiko, pa por tene e proporshon di debe manehabel. Na 2014 Aruba a surpasá e límite di 80% i asta si realisá e metanan palabrá, e debe lo sigui krese riba tèrmino kòrtiku, promé ku introdusí un bahada diskreto banda di fin di e dékada aki. Ku esaki ya no por papia mas di finansa públiko sostenibel.

Supervishon

Den e relato anual Cft ta duna un análisis ekstense di e diferente maneranan ku por duna kontenido na supervishon. Remarkabel ta ku den hopi pais un forma òf otro di supervishon finansiero independiente ta na órden di dia. Si un órgano di supervishon kier por funshoná, e ora ei ta nesario pa e tin sosten amplio i pues e mester a keda instituí a base di konsenso. E órgano mester ta realmente independiente i profeshonal, pero no mester ta hasi e mesun kosnan ku otro órganonan, manera por ehèmpel akountentnan. Finalmente transparensia ta di gran importansia pa éksito di e supervishon. Loke Cft ta diferenshá su mes for di otro forman di supervishon ta ku e no ta enfoká solamente riba dunamentu di konseho pa ku e presupuesto, pero tambe riba e proseso di monitòr ehekushon di esaki. Den esaki tin un balor agregá importante, mirando ku eksperensia a demonstrá ku défisitnan i debenan prinsipalmente ta originá dor di ehekushon imperfekto di presupuesto.

[Final di komunikado]

Nota foto:

Den su relato anual Cft ta atvertí pa debenan muchu haltu.

Nota pa redakshon – no pa publikashon Persona di kontakto na Cft:

Sekretariado Kolegio supervishon finansiero (Cft)
Kees van Nieuwamerongen - Sekretario
Telefòn (+5999) 461-9081 / (+5999) 461-9082 / (+5999) 461-9084
E-mail info@cft.cw
Internèt www.cft.cw

Kontakto ku prensa:

Jefka Alberto
Telefòn (+5999) 512-6861

Comunicado di Prensa

17 di juni 2015

Cft den su relato anual: mester adopta un actitud di reserva prome cu contrae prestamo nobo

Willemstad/Philipsburg – Ta imperativo pa adopta un actitud di reserva prome cu contrae prestamo nobo. E advertencia aki Colegio di supervision financiero (College financieel toezicht - Cft) ta duna den su relato anual di 2014. 'Den e periodo cu a pasa, finansa publico di Aruba a deteriora rapidamente, mientras cu Corsou y Sint Maarten tabatin espacio pa inverti, saliendo for di un situacion relativamente sano', segun Presidente Age Bakker den e prologo. 'Aunke e debe di Corsou y di Sint Maarten ta tanto historicamente como internacionalmente abou, ta cuestion di keda mantene e condicion aki pa crecimiento economico'.

Desaroyo economico

Den e relato anual Colegio di supervision financiero ta duna un idea di e recuperacion vacilante di economia mundial despues di e crisis financiero y e crisis den e zona di euro. Aruba y Sint Maarten a conoce crecimiento atrobe na 2014, aunke e desaroyo economico tabata basta cauteloso cu respectivamente 1 y 1½%. Economia di Corsou a krimp pa di tres aña consecutivo, pero tin un cambio na horizonte den direccion di un crecimiento levemente positivo, cu a cuminsa den e di tres cuartal di 2014. Entretanto, presion di embebecemento di e poblacion ta aumenta na tur tres pais. Reformanan structural ta necesario pa bolbe duna empuehe na economia. Menos regulacion, mas forza di mercado y un mercado laboral mas flexibel ta para central den esaki. Pa loke ta e entidadnan publico, Colegio di Supervision Financiero ta constata cu nan ta inverti hopi den enseñansa y salud publico. Sinembargo, desaroyo economico ta keda fragil na e islanan aki. Loke si ta positivo ta cu despues di hopi aña cu fuerte subida di prijs, for di 2014 inflacion ta bou di control.

Deficit y debe

Tur pais a cera aña 2014 cu un deficit riba nan presupuesto total, incluyendo e fondonan social y inversionnan di capital. Na Corsou e causa principal di esey tabata e deficitnan continuo di Banco di Seguro Social (SVB) - cu a cubri uzando placa di e fondo fluctuante - y inversionnan cuantioso, particularmente den e hospital nobo. Na Aruba tabata e gastamento di gobierno - cu a keda halto - y tambe un deposito cu a haci un solo biaha na Fondo di Pensioen. Na Sint Maarten tabata e entradanan di impuesto, cu continuamente ta keda bou di nivel, diferente proyecto di inversion y compra di e edificio nobo di gobernacion.

Finalmente, na tur pais e deficitnan ta conduci na cuotanan di debe cu ta keda subi. E debe di Corsou a alcanza e limite considera aceptabel internacionalmente di 40% di e PNB, particularmente a consecuencia di un inversion grandi di un solo biaha den construccion di e hospital nobo; e debe di Sint Maarten ta un tiki mas abou cu esey. Pa tur dos pais ta conta cu e espacio pa prestamo nobo ta, pues, limita y cu mester mir'e den relacion cu e crecimiento economico, pa mantene e proporcion di debe controlabel. Aruba a pasa na 2014 e limite di 80% y, te hasta si logra realisa e metanan conveni, na

termino cortico e debe lo sigui crece, prome cu cuminsa nota un disminucion discreto na final di e decada aki. A base di esaki, no por papia mas di finansa publico sostenibel.

Supervision

Den e relato anual Colegio di supervision financiero ta presenta un analisis extenso di e diferente formanan cu lo por institui supervision. Ta remarcabel cu na hopi pais un ke otro forma di supervision financiero independiente ta vigente. Si un organo di supervision kier funciona debidamente, anto ta necesario pa e tin un base di sosten amplio, loke ta nifica cu e mester keda institui a base di consenso. E organo ey mester ta berdaderamente independiente y profesional, pero no por tin 'overlapping' cu otro organo, manera, por ehempel, accountant. Finalmente, transparencia ta di sumo importancia pa supervision por ta exitoso. Caminda cu Colegio di supervision financiero ta distingui su mes di otro forma di supervision, ta den e echo cu no solamente e ta dirigi su mes riba asesoraiento encuan to presupuesto, sino tambe riba monitoreo di ehecucion di e presupuesto. Eyden tin un plusvalia importante, en bista cu experiencia ta siña nos cu deficit y debe ta surgi particularmente pa motibo di un ehecucion di presupuesto defectuoso.

[Fin di e Comunicado di Prensa]

Texto na potret:

Cft cu advertencia den su relato anual pa debe demasiado halto.

Fotografo:

Pet Holman

Nota pa redaccion – no apto pa publicacion

Persona di contacto na Cft:

Secretariado di Colegio di Supervision Financiero
Kees van Nieuwamerongen - Secretario
Telefon: (+5999) 461-9081 / (+5999) 461-9082 / (+5999) 461-9084
E-mail: info@cft.cw
Internet: www.cft.cw

Persona di contacto cu Prensa:

Jefka Alberto
Telefon (+5999) 512-686

Press Release

June 17th, 2015

Cft advises in its annual report to be reserved with regard to taking out new loans

Willemstad/Philipsburg – It is important to be reserved when it comes to taking out new loans. The Board of financial supervision issues this word of caution in its annual report for 2014. 'The public finance of Aruba have worsened quickly in the recent period, whilst Curaçao and Sint Maarten had a relatively sound position which allowed them room to invest', according to Chairman Age Bakker in the preface. 'Even though the debt of Curaçao and Sint Maarten is at a level that is both historically and internationally low, it remains necessary to cherish this position, as it regards a condition for economic growth'.

Economic development

In the annual report the Board gives an image of the reluctant recovery of the world economy after the financial crisis and the crisis in the Euro zone. Aruba and Sint Maarten have experienced growth again in 2014, even though the economical development was still cautious with respectively 1 and 1½%. The economy of Curaçao has contracted for the third consecutive year, but there is a change becoming visible towards a light positive growth as per the third quarter of 2014. Meanwhile the pressure caused by an ageing population is increasing in all three countries. Structural reforms are necessary to get the economy going again. Less regulation, a better functioning free-market system and a more flexible labor market are key. With regard to the public entities, the Board recognizes that a lot is being invested in education and health care. The economic development however remains weak on these islands. Positive is however, that after the prices have been rising strongly for years, as of 2014 inflation is under control.

Deficit and debt

All countries closed off 2014 with a deficit on the total budget, including social funds and capital investments. In Curaçao this was primarily caused by ongoing deficits at the SVB, which were paid out of the fluctuating fund ('schommelfonds') and because of extensive investments in primarily the new hospital. In Aruba this is a result of government consumption that still remains high, but also because of a onetime deposit into the pension fund. In Sint Maarten the reason lays in tax incomes that continuously stay on a low level, and because of various investment projects and the purchase of a new government building.

As a result, all deficits in all countries lead to increasing debt quotes. The debt of Curaçao has reached the internationally considered acceptable limit of 40% of the GDP, particularly as a consequence of a onetime big investment in the construction of the new hospital; Sint Maarten's debt is just slightly lower. In both countries the room for new loans is thus limited and needs to be seen in proportion to the economic growth, in order to keep the debt proportion manageable. In 2014, Aruba exceeded the 80% limit and even if the agreed goals are reached, the debt will keep on increasing in the short run,

before at the end of the decennium a cautious decrease sets in; the public finances van therefore no longer be considered sustainable.

Supervision

In the annual report the Board gives a broad analysis on the different ways how supervision can be fashioned. It is remarkable that in many countries some kind of independent financial supervision is applied. For a supervisory organ to function well, broad support is essential and therefore it has to be established based on consensus. The organ needs to be truly independent and professional, but does not need to overlap other organs such as accountants. In conclusion, transparency is of great importance for the success of supervision. The Board differentiates itself from other forms of supervision in the fact that it is not only focused on giving advice regarding the budget, but also on monitoring the execution thereof. Therein lays an important added value, since experience testifies that deficits and debts primarily arise because of less deficient budget execution.

[End of Press Release]

Photo caption:

In its annual report Cft warns for too much debt.

Note for the editing department – not for publication

Contact person Cft:

Secretariat board of Financial supervision

Kees van Nieuwamerongen - Secretary

Telephone (+5999) 461-9081 / (+5999) 461-9082 / (+5999) 461-9084

Email info@cft.sx

Internet www.cft.sx

Press contacts:

Jefka Alberto

Telephone (+5999) 512-6861